

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sdo/7/2016
Identifikačné číslo spisu:	5014200837
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014200837.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: A. A., nar. XX.XX,XXXX, r. č.: XXXXXX/XXXX, bytom W., zastúpený JUDr. Ivanom Hubkom, advokátom, AK so sídlom v Žiline, Gaštanová 7/35, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa ústredie, sídlom Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, a o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. januára 2016, sp. zn. 10So/6/2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní z a s t a v u j e .
Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 20. januára 2016, sp. zn. 10So/6/2015 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 23. októbra 2014, č.k. 24Sd/178/2014-91. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Krajský súd uvedeným rozsudkom podľa § 250q ods.2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 7. mája 2014, číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65 ods.1 a § 255 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v platnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa zo dňa 13. júna 2013 o priznanie starobného dôchodku ku dňu 26. júla 2010.

Navrhovateľ proti uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (zo dňa 20. januára 2016, sp. zn. 10So/6/2015) podal dovolanie. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. januára 2016, sp. zn. 10So/6/2015 a alternatívne aj rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 23. októbra 2014, č. k. 24Sd/178/2014-91 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie pred zákonného súdu.

V dôvodoch dovolania navrhovateľ poukazom na skutkové zistenia danej veci predovšetkým namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru a § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. Súčasne namietal že došlo k porušeniu čl. 48 ods. 1

Ústavy SR, nakoľko došlo k nezákonnej zmene konajúceho sudcu na prvom stupni. Vo vzťahu k prípustnosti a dôvodnosti dovolania navrhovateľ dal do pozornosti rozsiahlu judikatúru Najvyššieho súdu SR (napr. 6 Cdo 297/2012, 4 Cdo 79/2008, 6 Cdo 49/2011, 6 Cdo 139/2011, 2 M Cdo 1/2011, 6 Cdo 67/2014, 6 Cdo 161/2014), ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžo 12/2009, uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 So 18/2009. Súčasne dal do pozornosti rozsiahlu judikatúru Ústavného súdu SR - napr. nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 153/07, I. ÚS 114/08, II. ÚS 97/2013, II. ÚS 159/07, III. ÚS 328/05, IV. ÚS 88/07, IV. ÚS 14/07, PL ÚS 21/00, PL ÚS 6/04, III. ÚS 192/06, PL ÚS 36/95, PL ÚS 16/95; uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 222/04, III. ÚS 30/07, IV. ÚS 481/2011, II. ÚS 494/2011. Upriamil pozornosť tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, vo veci Beian v. Rumunsko (č. 1) zo dňa 6. decembra 2007), Komisie (napr. stanovisko vo veci E. R. T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91).

Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. januára 2016, sp. zn. 10So/6/2015 bolo právoplatne ukončené súdne konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - ustanovujúcej správne súdnictvo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal dovolanie navrhovateľa a dospel k záveru, že konanie o ňom treba zastaviť.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona; opravný prostriedok je v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku prípustný len vtedy, ak je to v tejto časti ustanovené (§ 246c ods. 1, prvá a druhá veta O.s.p.).

Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný (§ 246c ods. 1 tretia veta O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa tretej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vychádzajúc s citovanej právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo vyplýva, že proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný, teda vychádzajúc zo znenia právnej normy upravujúcej prípustnosť opravného prostriedku proti rozhodnutiu najvyššieho súdu je zrejmé, že proti rozhodnutiu najvyššieho súdu nie je prípustný tak riadny ako aj mimoriadny opravný prostriedok a súčasne zo žiadneho ustanovenia piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo nevyplyva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v správnom súdnictve. Z uvedeného plynie záver, že najvyšší súd v správnom súdnictve nie je dovolacím súdom a teda ako súd dovolací nemá právomoc konať, z ktorých dôvodov neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred najvyšším súdom.

Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 246c O.s.p. konanie vo veci dovolania zastavil, keďže nemal právomoc konať vo veci samej.

Pre úplnosť najvyšší súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. februára 2010, číslo II. ÚS 65/2010 k prípustnosti dovolania v správnom súdnictve. V jeho publikovanom znení Ústavný súd Slovenskej republiky akceptuje výklad Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého je dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku neprípustné, ako súladný so základným právom na súdnu ochranu.

V odôvodnení uznesenia sa zaoberal aj nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 283/07, ktorým bol na určitý čas vyjadrený opačný právny názor na prípustnosť dovolania.

Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 283/07 zrušil uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania dôvodiac, že tzv. zmätočné dovolacie dôvody sa vzťahujú aj na súdne rozhodnutia vydané podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku. Argumentácia IV. senátu ústavného súdu bola založená na texte záhlavia ustanovenia § 237 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sú naplnené zmätočné dôvody.

Týmto nálezom ústavný súd nepochybne autoritatívne dal na vedomie nielen konkrétnemu sťažovateľovi vo veci sp. zn. IV. ÚS 283/07, že jeho sťažnosť bola úspešná, ale zároveň (prostredníctvom internetu) tým oznamoval aj eventúalnym sťažovateľom, že do budúcnosti môžu podať dovolanie zo zmätočných dôvodov proti rozhodnutiu správneho súdu v prípade, ak sa tieto budú kryť s dôvodmi ústavnoprávnymi. Zároveň tým aj najvyššiemu súdu naznačil, aby zmenil koncepciu prípustnosti dovolania v správnych veciach.

Ústavný súd v uznesení zo 16. februára 2010, číslo II. ÚS 65/2010, ale uviedol, že otázka prípustnosti dovolania v správnom súdnictve mala byť pôvodne predmetom konania o zjednotení právnych názorov. Z rozpravy pléna ústavného súdu však vyplynulo, že citovaný nález ústavného súdu bol ojedinelým v inak konštantnej judikatúre ústavného súdu akceptujúcej neprípustnosť dovolania v správnych veciach, a preto nie je nevyhnutné využiť procedúru zjednocovania právnych názorov. Napokon aj štvrtý senát akceptoval uvedený právny názor v náleze sp. zn. IV. ÚS 208/08 a v uznesení sp. zn. IV. ÚS 274/09.

Ústavný súd Slovenskej republiky v doterajšej judikatúre vyslovil právny záver, podľa ktorého „niet žiadnych právnych pochyb o skutočnosti, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné“ (II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08).

Ústavný súd taktiež vylúčil možnosť, že by zastavením dovolacieho konania z dôvodu neprípustnosti dovolania mohlo dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti s poukazom na to, že: „v civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokovaný od začiatku na všeobecnom súde, oproti tomu je správne súdnictvo preskúmaním zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarcu nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť máťúce, že správne a civilné súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe“ (IV. ÚS 208/08).

Podanie dovolania v správnom súdnictve preto ani s poukazom na uznesenie IV. ÚS 283/07 neprichádza do úvahy.

V dôsledku tohto právneho názoru ústavného súdu nedošlo k zmene v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, a preto bolo konanie vo veci zastavené pre nedostatok podmienok konania.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené a u žiadneho z účastníkov nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.